

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом від 13 червня 2018 р.
№ 0310 – 05 / 909

Ректор _____ В. С. Бакіров

« ____ » _____ 20 ____ р.

Освітньо-професійна програма

«Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні»

Спеціальність 106 Географія

Спеціалізація Геоінформаційні системи та технології в територіальному
управлінні

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Затверджено Вченою радою університету 29 травня 2018 року,
протокол № 6

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
Керівник робочої групи – Немець Людмила Миколаївна	професор, завідувач кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
Члени робочої групи		
Немець Костянтин Аркадійович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
Костріков Сергій Васильович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	доктор географічних наук, доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства
Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства
Гусева Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	кандидат географічних наук

Профіль освітньої програми
«Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні»
зі спеціальності 106. Географія

1 – Загальна інформація	
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації</i>	Магістр географії; геоінформаційних систем та технологій в територіальному управлінні
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяці (на основі диплома бакалавра)
<i>Наявність акредитації</i>	
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня бакалавр чи спеціаліст
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	2 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/абітурієнтам/освітні-програми/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі геоінформаційних систем та технологій в територіальному управлінні.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	10 Природничі науки 106 Географія Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних професіоналу-досліднику, які розширюють науковий світогляд і здібності до проведення методологічного аналізу й критичного розуміння досягнень сучасної економічної та соціальної географії, створюють основу для практичної діяльності у сфері територіального управління із застосуванням геоінформаційних систем та технологій
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Повна вища освіта в галузі знань «Природничі науки» із спеціальності «Географія» зі спеціалізацією «Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні». Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з фундаментальних фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у сфері територіального управління із застосуванням геоінформаційних систем та технологій. Ключові слова: геоінформаційні системи, геоінформаційні технології, територіальне управління

<i>Особливості програми</i>	Програма комбінована (дослідницько-прикладна), посилена практична, геоінформаційна підготовка, можливе стажування на підприємствах та у вищих навчальних закладах за кордоном
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Наукові дослідження та розробки; державне управління. Географ, географ-економіст, фахівець з міського та районного планування, фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки, науковий співробітник
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) – 8-му кваліфікаційному рівні НРК, доступ до спеціалізованих досліджень у географічній науці. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, самонавчання, навчання на основі науково-дослідницької діяльності, навчання через науково-дослідницьку, виробничу та асистентську практики. Активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології та методи
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування) контроль, проміжний (захист практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист дипломної роботи магістра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми при вивченні географічних об'єктів і процесів у різних масштабах як у просторі, так і в часі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 2. Базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів; уміння створювати бази даних та використовувати Інтернет-ресурси; ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації; ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї; ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом; ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті та в глобальному інформаційному середовищі за професією; ЗК 7. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами; ЗК 9. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики); ЗК 10. Визнання морально-етичних аспектів досліджень і

	необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.
<i>Фахові компетентності (ФК)</i>	<p>ФК 1. Здатність використовувати географічні інформаційні системи та технології для вирішення дослідницьких завдань у галузі територіального управління;</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати знання сучасних концепцій регіонального розвитку у практиці територіального управління;</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички просторового і системного аналізу регіонального розвитку;</p> <p>ФК 4. Здатність застосовувати методи та технології моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів;</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички моделювання та прогнозування регіонального розвитку;</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів;</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати професійно профільовані знання і практичні навички геопланування;</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати методи геомаркетингу та логістики у сфері територіального управління;</p> <p>ФК 9. Здатність складати ГІС-проекти з територіального управління;</p> <p>ФК 10. Здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації у суспільно-географічних дослідженнях;</p> <p>ФК 11. Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички;</p> <p>ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у вищих навчальних закладах.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Знання:</p> <p>ПРН 1. Головні закономірності глобальних проблем сучасності, глобалізації, глобалістики;</p> <p>ПРН 2. Сутність, класифікація, чинники, закономірності розвитку суспільно-просторових процесів;</p> <p>ПРН 3. Сутність та механізми інформаційних процесів у соціогеосистемах;</p> <p>ПРН 4. Теоретичні та методичні основи суспільно-географічного моделювання і прогнозування;</p> <p>ПРН 5. Функції, принципи і методи управління регіональним розвитком;</p> <p>ПРН 6. Теоретичні основи і прикладні засоби впровадження геоінформаційних систем та технологій, апаратних і програмних засобів розробки схем територіального менеджменту в різних предметних галузях;</p> <p>ПРН 7. Види, принципи побудови логістичних інформаційних систем; напрями та особливості застосування інформаційно-</p>

	<p>комп'ютерних технологій у логістиці та їх ефективність;</p> <p>ПРН 8. Сучасні ГІС-засоби впровадження територіального менеджменту через створення відповідних ГІС-проектів шляхом накопичення, збереження і редагування географічних даних та їх подальшого аналізу.</p> <p>Уміння і навички:</p> <p>ПРН 9. Володіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів;</p> <p>ПРН 10. Використовувати сучасні комп'ютерні інформаційні засоби та технології для створення і опрацювання текстової, числової та графічної інформації; користуватися базовими ГІС-платформами;</p> <p>ПРН 11. Навички роботи з геоінформаційними системами і застосування геоінформаційних технологій у територіальному менеджменті;</p> <p>ПРН 12. Володіти методами суспільно-географічного моделювання і прогнозування, використовувати знання для оцінки і прогнозу просторових процесів у соціогеосистемах різних ієрархічних рівнів;</p> <p>ПРН 13. Застосовувати принципи системного підходу стосовно конкретних досліджуваних соціогеосистем;</p> <p>ПРН 14. Складати прогнози, плани та програми соціально-економічного розвитку регіонів;</p> <p>ПРН 15. Аналізувати потенціал територій щодо здійснення того чи іншого виду господарської діяльності;</p> <p>ПРН 16. Застосовувати уміння і навички навчально-методичної діяльності у вищих навчальних закладах.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Усі викладачі мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень суспільно-географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з економічної та соціальної географії у процесі навчання здобувача. Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до Інтернет, спортзали тощо
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Офіційний сайт ХНУ ім. В.Н. Кразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, сайт кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В.Н. Каразіна, репозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал,

	завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 106. Географія на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю, шкала оцінювання
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Глобальні проблеми сучасності	3	дворівнева
ОК 2.	Інформаційна географія і ГІС	4	чотирирівнева
ОК 3.	Сучасні концепції регіонального розвитку	4	чотирирівнева
ОК 4.	Суспільно-географічне прогнозування	4	чотирирівнева
ОК 5.	Просторовий та системний аналіз регіонального розвитку	4	чотирирівнева
ОК 6.	Науково-дослідницька практика	5	чотирирівнева
ОК 7.	Виробнича практика	6	дворівнева
ОК 8.	Асистентська практика	10	чотирирівнева
ОК 9.	Підготовка дипломної роботи	20	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових компонент		60	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок А</i>			
ВК 1.1	ГІС-аналіз і просторове моделювання	4	чотирирівнева
ВК 2.1	Інформаційні технології в територіальному менеджменті	4	чотирирівнева
ВК 3.1	Науковий семінар	4	дворівнева
ВК 4.1	Практикум: ГІС-проекти з територіального управління	5	дворівнева
ВК 5.1	Практикум: Геомаркетинг і логістика	4	дворівнева
ВК 6.1	Семінар: Геопланування та управління розвитком територій	5	дворівнева
ВК 7.1	Практикум: Робота з базами геоданих	4	дворівнева
<i>Вибірковий блок Б</i>			
ВК 1.2	Моделювання і прогнозування регіонального розвитку	4	чотирирівнева

ВК 2.2	Планування та управління ГІС-проектами	4	чотирирівнева
ВК 3.2	Науково-дослідницький практикум	4	дворівнева
ВК 4.2	Практикум з ГІС	5	дворівнева
ВК 5.2	Територіальний маркетинг і логістика	4	дворівнева
ВК 6.2	Семінар: Менеджмент регіонального розвитку	5	дворівнева
ВК 7.2	Система баз даних. Робота з базами геоданих	4	дворівнева
Загальний обсяг вибіркового компонента		30	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Інформаційна географія і ГІС	4
	Сучасні концепції регіонального розвитку	4
	Суспільно-географічне прогнозування	4
	ГІС-аналіз і просторове моделювання / Моделювання і прогнозування регіонального розвитку	4
	Науковий семінар / Науково-дослідницький практикум	4
	Науково-дослідницька практика	5
	Практикум: ГІС-проекти з територіального управління / Практикум з ГІС	5
	<i>Всього за 1 семестр</i>	<i>30</i>
2	Глобальні проблеми сучасності	3
	Просторовий та системний аналіз регіонального розвитку	4
	Інформаційні технології в територіальному менеджменті / Планування та управління ГІС-проектами	4
	Практикум: Геомаркетинг і логістика / Територіальний маркетинг і логістика	4
	Семінар: Геопланування та управління розвитком територій / Семінар: Менеджмент регіонального розвитку	5
	Практикум: Робота з базами геоданих / Система баз даних. Робота з базами геоданих	4
	Виробнича практика	6
	<i>Всього за 2 семестр</i>	<i>30</i>
3	Асистентська практика	10
	Підготовка дипломної роботи	20
	<i>Всього за 3 семестр</i>	<i>30</i>

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту дипломної роботи магістра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр географії за спеціалізацією «Геоінформаційні системи та технології в територіальному управлінні».

Магістерська робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Дипломна робота магістра передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем в економічній та соціальній географії, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих

результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського чи міжнародного рівнів, наявність щонайменше 1 публікації. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ імені В.Н. Каразіна. Екзаменаційній комісії подаються матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи, – довідка про апробацію результатів дослідження, тези доповідей на науково-практичних конференціях, фахові публікації тощо. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має обов'язково супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

